

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3017/2023
28.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Андрија Марковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, чији је заступник Државни правобранилац, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 527/23 од 13.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 28.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 527/23 од 13.02.2023. године у ставу другом, делу става трећег и четвртм изреке тако што се **ОДБИЈА** жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 3842/19 од 19.04.2022. године, у делу става другог, делу става трећег и делу става четвртог изреке којим је обавезана тужена да тужиљи исплати неисплаћену разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и временаведеног на раду за период од 01.10.2017. године до 30.04.2018. године од износа од 552.868,91 динар до износа од 1.259.861,81 динар, укупно 706.992,91 динар, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе, у делу којем је обавезана тужена да у корист тужиље изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на разлику плате између износа од 552.868,91 динар до износа 1.259.861,81 динар, укупно 706.992,91 динар и којим је обавезана тужена да тужиљи исплати износ од 195.350,00 динара до износа од 242.725,00 динара, укупно 47.375,00 динара на име трошкова поступка и одбија захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу исплати 199.849,60 динара на име трошкова ревизијског поступка, у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3842/2019 од 19.04.2022. године, одбијен је приговор стварне ненадлежности (став први изреке). Обавезана је тужена да тужиљи исплати на име накнаде штете за мање исплаћене плате које је тужиља остварила по основу обављеног рада и временаведеног на раду у периоду од 01.10.2017. године до 30.04.2018. године износ од 1.259.861,81 динар са припадајућом

законском затезном каматом на појединачне месечне новчане износе (став други изреке). Обавезана је тужена да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд, у корист тужиле уплати разлику доприноса ПИО, разлику доприноса за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и разлику доприноса за осигурање за случај незапослености Националној служби за запошљавање за период од 01.10.2017. године до 30.04.2018. године (став трећи изреке). Обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 249.725,00 динара (став четврти изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 527/23 од 13.02.2023. године, потврђена је првостепена пресуда у делу става другог изреке којим је обавезана тужена да тужиле исплати накнаду материјалне штете због мање исплаћене нето плате за период од 01.10.2017. године до 30.04.2018. године за износ од 552.868,91 динар са припадајућом каматом у месечним износима са законском затезном каматом на појединачне месечне износе ближе наведене у овом ставу изреке, као и у делу става трећег изреке у којем је обавезана тужена да на досуђене износе из става првог изреке пресуде у корист тужиоца обрачуна и уплати разлику доприноса ПИО Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, разлику доприноса за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и разлику доприноса за осигурање за случај незапослености Националној служби за запошљавање за период од 01.10.2017. године до 30.04.2018. године (став први изреке). Преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става другог и трећег изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле да му тужена исплати на име накнаде материјалне штете због мање исплаћене нето плате за период од 01.10.2017. године до 30.04.2018. године, изнад досуђеног износа из става првог од 552.868,91 динара до износа од 1.259.861,81 динар, као и захтев да се обавезе тужена да за тужилу уплати на тај износ доприносе за обавезно социјално осигурање (став други изреке). Одбијена је, као неоснована, жалба тужене и потврђено решење о трошковима поступка садржано у делу става четвртог изреке пресуде Основног суда у Београду П1 3842/19 од 19.04.2022. године, за износ од 195.350,00 динара, а преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у делу става четвртог изреке и одбијен захтев тужиле преко износа од 195.350,00 динара до износа од 242.725,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до уплате (став трећи изреке). Обавезана је тужила да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара (став четврти изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у преиначујућем делу, тужила је изјавила ревизију на основу члана 404. ЗПП и члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Ревизија је дозвољена на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, па није потребно испитивати испуњеност услова прописаних одредбом члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану одлуку у границама одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23-др.закон) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиле основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2). ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужила је решењем тужене, Сектора финансија, људских ресурса и заједничких послова, Управе за људске ресурсе, Одељења за радно-правне послове и заступање од 28.02.2014. године, трајно премештена на радно место послови сузбијања кријумчарења оружја и опасних материја у Одељењу за сузбијање организованог општег криминала у Служби за борбу против организованог криминала, Управе криминалистичке полицији, утврђено под редним бројем 1.117 у Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у МУП и да је то решење постало коначно 19.03.2014. године и од тада се врши исплата плате на основу наведеног правилника, а по укупном коефицијенту 2,190. Утврђено је да је тужила решењем тужене Дирекције полиције од 29.10.2014. године премештена на радно место послови сузбијања трговине и кријумчарења људима (ОСЛ) у Одељењу за сузбијање организованог општег криминала у Служби за борбу против организованог криминала, Управе криминалистичке полицији, утврђено под редним бројем 1.114 у Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у МУП-у. Основна плата тужиле пре преласка у Службу износила је 47.703,44 динара и то у јануару месецу 2014. године, а након преласка у Службу у априлу 2014. године 58.219,02 динара. Утврђено је да у утуженом периоду тужилци није обрачунавана плата у двоструком износу након преласка у Службу за борбу против организованог криминала, да се повећавала плата јер је МУП за све запослене повећавао вредност основице, а и тужила је напредовала у служби и на бази коефицијента се повећавала плата у односу на претходно радно место, да је за утужени период разлика плате без минулог рада по Уредби о месечним нето износима износила укупно 1.259.861,81 динар.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев у укупном износу од 1.259.861,81 динар са припадајућом законском затезном каматом и доприносима за обавезно социјално осигурање, закључујући да тужила, након премештаја у Службу за борбу против организованог криминала Управе криминалистичке полиције, има право на исплату плате у двоструком износу на основу члана 18. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа за сузбијање организованог криминала.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду закључујући да тужилци припада разлика између двоструке плате коју је остваривала на претходном радном месту пре премештаја (јануар 2014. године) и плате исплаћене на новом радном месту, и то двоструки износ плате од 47.703,44 динара или 95.406,88 динара и од тог износа је одбио исплаћене износе и за добијене износе првостепену пресуду потврдио, а преко тих износа тужбени захтев одбио.

Ценећи ревизијске наводе тужиле, Врховни суд закључује да тужила основано оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС, бр. 24/2005... 32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Према одредби члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких

кривичних дела („Службени гласник РС“, бр. 72/09... 32/13), која је важила у утуженом периоду, лица која обављају послове и задатке у државним органима у посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду. Сагласно ставу 2. наведеног члана закона, плате лица из става 1. овог члана уређује Влада.

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, прописано је да се плата старешине Службе и заменика старешине Службе и овлашћеног службеног лица у Служби, руководиоца и заменика руководиоца Посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у Посебној притворској јединици обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове уредбе.

Чланом 3. став 2. исте Уредбе прописано је да запослени у Служби који нема својство овлашћеног службеног лица има право на плату у двоструком износу плате која се обрачунава и исплаћује запосленом на одговарајућем радном месту у седишту Министарства унутрашњих послова. Ставом 5. наведеног члана Уредбе, предвиђено је да се приликом обрачунавања двоструког износа плата у смислу ст. 1-4. овог члана, не узимају у обзир додаци на плату утврђени законом.

Према правном ставу Врховног касационог суда, усвојеном 13.10.2020. године, лица, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала и Службу за откривање ратних злочина били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате коју би остварила на пословима и задацима у том министарству уз ограничење из одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела. Дакле, наведеним законом и поменутом Уредбом установљено је право тужиле, као лица запосленог у Служби за борбу против организованог криминала, на исплату двоструког износа плате коју би остваривала у спорном периоду (од 01.10.2017. године до 30.04.2018. године) у односу на висину основне плате коју би примала на месечном нивоу на радном месту на коме је била претходно радно ангажована до момента премештаја у поменуту службу. То подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа њене основне плате код Службе за борбу против организованог криминала.

Следећи наведени нормативни оквир, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате, коју би остварили на пословима и задацима у том министарству уз ограничење из одредбе члана 18. став 1. наведеног Закона. То значи да се двоструки износ плате обрачунава са свим увећањима плате коју би то лице остварили на ранијем радном месту, односно свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате у свим организационим јединицама.

Код наведеног, Врховни суд указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право приликом одмеравања двоструког износа месечне основне плате тужиљи, након распоређивања на радно место у Служби за борбу против организованог криминала. Ово из разлога што је другостепени суд, као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду, прихватио само онај износ који је тужиљи исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за борбу против организованог криминала, при чему нису узете у обзир промене у висини основне плате које су уследиле у поменутом спорном периоду обрачуна, како је то правилно учинио првостепени суд.

У том смислу, правилно је закључио првостепени суд да тужиљи припада право на исплату неисплаћене разлике плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и временаведеног на раду, за период од 01.10.2017.године до 30.04.2018. године у укупном износу од 1.259.861,81 динар, са досуђеном затезном каматом, у свему према садржини налаза и мишљења вештака економско - финансијске струке, као и доприноси на тај износ.

На основу изложеног, Врховни суд је применом процесних овлашћења из члана 416. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке.

Тужиља је успела у поступку по ревизији, па јој на основу члана 153. и 154. ЗПП припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су јој досуђени у висини од 199.849,60 динара, на име трошкова за састав ревизије од стране адвоката 18.000,00 динара, а у складу са Адвокатском тарифом, на име таксе на ревизију 72.739,84 динара и на име таксе на одлуку о ревизији 109.109,76 динара, у складу са Таксеном тарифом.

На основу одредбе члана 165.став 2. ЗПП суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**